

Η Μεσσηνία είναι ένας τόπος καταγωγής μου. Ο δεύτερος είναι η Λακωνία και ο τρίτος είναι ο Κόσμος. Το '70 η αστυφιλία μάζιζε τη χώρα. Οι οικογένειες έριχναν μαύρη πέτρα στα πατρία εδάφη για ένα διαμέρισμα στην Αθήνα ή στο εξωτερικό. Τα ξέρουμε. Από τότε η οικογένειά μου δεν ξαναπήγε στο χωριό. Να όμως που μια αποστολή λίγα χρόνια πριν έγινε η αφορμή για να γνωρίσω τη Μεσσηνία. Να δεθώ μαζί της. Όπως και με την άλλη πλευρά του Ταΰγετου, - που είναι άλλο κεφάλαιο. Η Μεσσηνία είναι το ασημένιο χρώμα της ελιάς, το εύστροφο και πανέμορφο πρόσωπο του/της Καλαματιανού/ής, τα αμυγδαλωτά μάτια. Είναι το βουνό - ο Ταΰγετος που «σου μιλά». Είναι ο καλαματιανός χορός στο πανηγύρι, είναι η ιστορία και η παράδοση. Είναι το Πάσχα με τις σαίτες. Είναι οι αμέτρητοι, απόκρυφοι παράδεισοί της.

επιστροφή

Η γνωστή φωτορεπόρτερ Μάρω Κουρή ξαναγυρνά στον τόπο της
και αποτυπώνει τοπία, πρόσωπα και αναμνήσεις.
Η Μεσσηνία μέσα από τα δικά της μάτια.

ΚΕΙΜΕΝΟ & ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΜΑΡΩ ΚΟΥΡΗ

Η Μαρίζα Κωχ στο εξοχόσπιτο της στην Καρδαμύλη. Στο λιμανάκι της Βάρδιας, στην Καρδαμύλη, πρωτοπήγε πριν από πολλά χρόνια. «Η θάλασσα ήταν φουρτουνιασμένη. Τ' αγριολούλουδα κι η ανασαιμιά της θάλασσας παγιδεύτηκαν μέσα στις αισθήσεις μου. Συντονίστηκα με τη φουρτούνα μέχρι που έφθασε ο οίστρος: η μελοποίηση του *Φάτα Μοργκάν*» μας διηγείται.

Γυναίκα περήφανη, έξυπνη, εργατική, σκληρή. Κάτω από τον Άη Νικόλα, κοντά στο δένδρο που είναι θαμμένα τα κόκαλα του μεγάλου περιηγητή-συγγραφέα Μπρους Τσάτουιν. Λίγο παραπάνω, στο τέρμα της ανηφοριάς, απλώνεται ολόκληρο το φαράγγι του Βουρού. Από την κορυφή του ατενίζεις τη μονή του Σωτήρος και τις πηγές με τους παλιούς νερόμυλους. Ακολουθήστε το μονοπάτι που βυθίζεται μέσα στο φαράγγι.

Μια λέξη παρεξηγημένη. Μια λέξη που κρύβει μέσα της έναν πλούτο. Τον πλούτο της απλότητας, της επιλογής, της μοναδικότητας, της ελευθερίας. Αλλιώς; Μίνιμαλ. Η αρχιτεκτονική του Πύργου του Καπετανάκη, που βρίσκεται 17 χλμ. από την Καλαμάτα μετά το φιλόξενο χωριό Χαραυγή, είναι μινιμαλιστική. Το φρούριο, οι προμαχώνες και οι πολεμίστρες, ακόμα και η εκκλησιά του, είναι κατασκευές λιτές, λιθόκτιστες, που εκμεταλλεύονται τη μορφολογία του εδάφους, αλλά και το γόητρο της μανιάτικης παράδοσης. Για την ιστορία, χτίστηκε από την οικογένεια Καπετανάκη 180 χρόνια πριν, ήταν έτοιμο πριν το 1821 και έγινε αρχηγείο τους όταν ξέσπασε η βενετία με τους Κουμουνδούρους.

Στο ορεινό χωριό Δρυόπη, η Νίκη Χιλλ υφαίνει στον αργαλειό και πλέκει στη ρόκα. Κατασκευάζει κούκλες, κοσμήματα, μάσκες. Τα παλιά χρόνια μάθαινε τις γνώσεις της στα παιδιά. Στο κτήμα η οικογένειά της είναι ένα παράδειγμα ζωής. Ξέρουν να ζουν με λίγα. Έχουν μπουστάνια, δέντρα κεντρισμένα με άγριες, τοπικές ποικιλίες (όπως τις αγκορτσιές=αχλαδιές), έχουν κατσικίσιο γάλα και τυρί, κοτέτσια, το γαίδαρο που φωνάζουν Πιπίτσα, δύο άλογα, που καθαλά ο γιος της Δημήτρης και κατεβαίνει στη θάλασσα. Έχουν για συντροφιά την τέχνη. Ο Δημήτρης Χιλλ είναι ένας σπάνιος οργανοποιός, κοσμηματοποιός και κατασκευαστής παιχνιδιών, που χρησιμοποιεί τα στοιχεία της φύσης, όπως το κέδρο που μοσχοβολά.

Σαν ένα πλατύ χαμόγελο
απλώνεται στο διάβα μας
μέσα στο μεσσηνιακό σύμπαν
η ομορφιά του τοπίου. Στη
διαδρομή Φοινικούντα
- Κορώνη αγναντεύουμε τις
Μεσσηνιακές Οινούσσες, το
νησιωτικό σύμπλεγμα που
αποτελείται από τα νησιά
Σχίζα, Σαπιέντζα, Βενετικό,
Αγία Μαριαννή και από
μικρότερες βραχονησίδες.
Νότιά τους βρίσκεται το
βαθύτερο σημείο της
Μεσογείου, που είναι γνωστό
ως Τάφρος ή Φρέαρ των
Οινουσσών.

01. Στο χωριό Αγιά Σοφιά της Μεσσηνιακής Μάνης ζούνε πέντε κάτοικοι και πολύ περισσότερες κατσίκες. Το σλαβικό όνομα του χωριού είναι Γκούρνιτσα (από τη μεγάλη γούρνα που υπάρχει). «Το πραγματικό όνομα της εκκλησιάς είναι Κόιμηση της Θεοτόκου» μας λέει ένας κάτοικος και μας δείχνει την πλάκα πάνω από την είσοδο της εκκλησιάς που το αναγράφει. Ο πρωτομάστορας όμως συνήθιζε να λέει χτίζοντας: «Σαν την Αγιά Σοφιά της Πόλης θα την κάνουμε», οπότε έμεινε το όνομα στην εκκλησιά, όπως και στο πανέμορφο χωριό.

02. Από την Πύλο και τον Κόλπο του Ναβαρίνου, ένα από τα μεγαλύτερα φυσικά λιμάνια της Μεσογείου, σαλπάρουμε προς το νησάκι Σφακτηρία, μήκους 4 χλμ, με το επιβλητικό, αλλά αβαθές, πέρασμα της Συκιάς στα βόρεια.

03. Εικαστικές εκθέσεις στο παλιό δημοτικό, στο παλιό ζαχαροπλαστείο, στο καφέ-τσιπουράδικο Ανδρούβιστα, στα παλαιοπωλεία και στα πανηγύρια των χωριών της Καρδαμύλης.

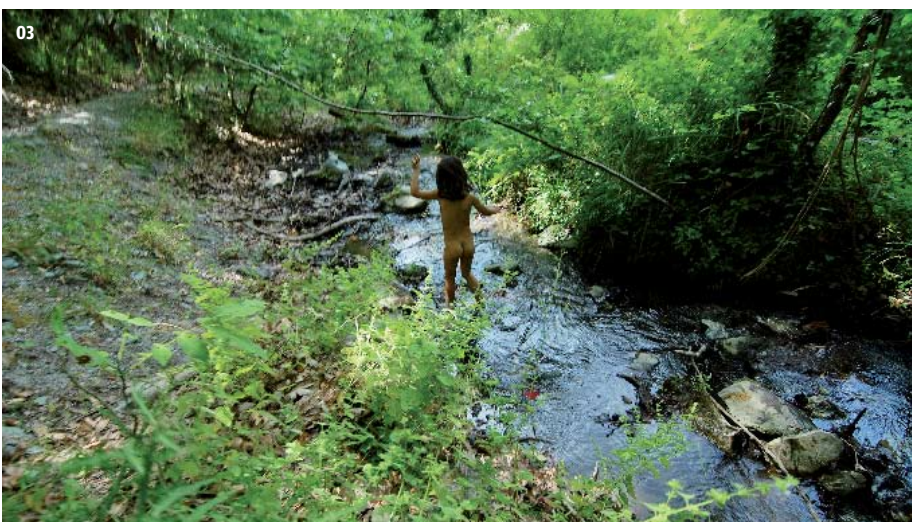
04. Η 117χρονη διάσημη Ζαχαρούλα Ζει και βασιλεύει. Ξυπνά μέσα στον ύπνο της για να γράψει ποιήματα, περιποιείται το νοικοκοιριό και τις ντοματούλες της, καλοδέχεται με δικά της τραγούδια το μουσαφίρη. Η Κυρά της Καρδαμύλης, που γεννήθηκε τον 19ο αιώνα, όταν πρωθυπουργός της Ελλάδας ήταν ο Χαρίλαος Τρικούπης, ζει δίπλα στον Πύργο των Τρουπάκδων.

05. Στην ορεινή Καστάνια με τα γάργαρα νερά, τα βαθύσκιατα πλατάνια και τις ωραίες Μανιάτισσες ταβερνιάρισσες, συναντούμε τις περισσότερες βυζαντινές εκκλησιές με εξαιρετικές αγιογραφίες. Μέχρι και θόλο με ζωγραφισμένο το ζωδιακό κύκλο είδα και θαύμασα. Στον Πύργο του Δουράκη βρήκε άσυλο ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, τον καιρό του διωγμού των κλεφτών (1803-1806).

Ιδανική ξαπλώστρα για
γυμνιστές είναι οι σχιστό-
πλακες στο Καταφύγι της
Έξω Μάνης.

01. Μαζί με τη νήσο Σχίζα καταλαμβάνουν πάνω από το 90% της συνολικής έκτασης του συμπλέγματος Μεσσηνιακές Οινούσες. Ανεβαίνουμε μες στο πυκνό κουμαρόδασος μέχρι την κορυφή, όπου αντικρίζουμε τη Σπαρτόλακκα, ένα λιβάδι γύρης που έχει μαζευτεί από τον άνεμο εδώ και 15.000 χρόνια!

02-03. Σε έναν άγριο «κήπο των θαυμάτων», που συνδέεται έντονα με την παιδικότητα που κρύβεται μέσα μας, οδηγεί το μονοπάτι των τριών χιλιομέτρων κάτω από ιαματικά σφένδαμα και πλατάνια, δίπλα από δέκα φυσικές λιμνούλες. Το φαράγγι του Πολυλίμνιου καταλήγει στον απολαυστικό καταρράκτη με τη μεγάλη βάρθα και μας ανταμείβει για την πεζοπορία. Καλό είναι να πάμε από νωρίς, που ο ήλιος είναι ακόμη ψηλά. Στο δρόμο Καλαμάτα - Πύλος, στο ύψος της Καζάρμας, στρίβουμε ακολουθώντας τις πινακίδες για Χαραυγή.

04. Αναζητώντας στην πυξίδα μου τους θρύλους και την ιστορία, βρέθηκα στο κάστρο της Κορώνης, με θέα τον Ταΰγετο. Εκεί προσκύνησα στην Παναγιά Ελεήστρα και στη βενετσιάνικη εκκλησιά του Σαν Ρόκο. Στην άκρη του γκρεμού ο μύθος μιλά για μια πριγκιποπούλα καβάλα στο άλογό της, που βουτά στη θάλασσα για να γλιτώσει από τους Τούρκους.

05. Ορθοπεταλιές σε δραματικό τοπίο της Έξω Μάνης.

Η παραλία Μεθώνης το δείλι.

Αύρα θαλασσινή που
μπερδεύεται με μυρωδιές
της καρύδας αντηλιακών
λαδιών. Ψαροκάικα
αρμενίζουν παρέα με
πλαστικά δελφινόσχημα
θαλάσσια ποδήλατα.
Ομπρέλες, ρακέτες, ελ-
ληνική pop, στρινγκάκια,
beach bars, λουκουμάδες
σε δίσκους πλανόδιων,
ουζοταβέρνες, μπαλκόνια
ξενοδοχείων, παζάρια και
μεσιτικά γραφεία. Σαν
βυθίσεις όμως το σώμα
σου στα αναζωογονητικά
κρυστάλλινα νερά, όλα τα
παραπάνω χάνονται.

